

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 76.007 van 30 september 1998
in de zaak A. 76.247/IX-785.**

In zake : Christian BEERTEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat E. BREWAEYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Leopold II-laan 117

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
Minister van Justitie,
die woonplaats kiest bij
Advocaat P. PEETERS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Brederodestraat 13.

tussenkomen de partij :

Ludo DECKERS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat D. LINDEMANS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Keizerslaan 3.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat op 4 november 1997 namens Christian BEERTEN, rechter in de rechtbank van koophandel te Hasselt, ingediend werd door zijn raadsman E. BREWAEYS, advocaat te Brussel, om de vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit van 18 september 1997 waarbij Ludo DECKERS, advocaat, plaatsvervangend rechter in het vredegericht van het eerste kanton Hasselt, benoemd wordt tot toegevoegd vrederechter voor de kantons behorende tot het gerechtelijk arrondissement Hasselt, besluit dat bij uittreksel werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 september 1997;

Gelet op het arrest nr. 71.761 van 12 februari 1998 waarbij de schorsing wordt bevolen van de tenuitvoerlegging van bovengenoemd besluit;

Gezien het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging ingediend op 11 maart 1998 door de tussenkomende partij;

Gezien het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging ingediend op 17 maart 1998 door de verwerende partij;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Audi-teur-generaal M. ROELANDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 5 juni 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 7 september 1998;

Gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gehoord het verslag van de Eerste Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat E. BREWAEYS, die verschijnt voor verzoeker, van Advocaat P. PEETERS, die verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat D. LINDEMANS, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Audi-
teur-generaal M. ROELANDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat Ludo DECKERS met een
verzoekschrift van 17 juni 1998 vraagt om in het beroep
tot nietigverklaring te mogen tussenkomen;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak
kunnen worden samengevat als volgt :

1.1.1. Op 17 februari 1997 stelt Ludo DECKERS -hier
tussenkommende partij- zich kandidaat voor de vacante
plaats van toegevoegd vrederechter voor de kantons
behorende tot het gerechtelijk arrondissement Hasselt,
bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 31 december
1996.

1.1.2. Deze kandidaat behaalt het diploma van
licentiaat in de rechten in 1979, en wordt stagedoend
advocaat in hetzelfde jaar. Bij koninklijk besluit van
1 december 1989 wordt hij benoemd tot plaatsvervangend
vrederechter van het eerste kanton Hasselt.

1.1.3. Op 25 april 1997 geeft het adviescomité een
omstandig advies waarvan het besluit luidt als volgt :

"Deze uitstekende kandidaat postuleerde reeds
eerder zonder succes.

Hij heeft belangstelling voor alle takken van het
recht en bekwaamt zich bijzonder in het burgerlijk
recht.

De degelijke juridische vorming van de kandidaat
wordt bevestigd door de Vrederechter van het
1° kanton Hasselt alwaar betrokkene plv. vrederechter
is.

Zijn rustige, waardige en serene persoonlijkheid boezemen respect en vertrouwen in. Zijn leeftijd, zijn ervaring, zijn menselijke kwaliteiten zijn zoveel degelijke hoedanigheden die hem uitermate geschikt maken voor het ambt van toegevoegd vrede-rechter".

1.2.1. Verzoeker stelt zich kandidaat op 11 februari 1997.

1.2.2. Hij behaalt het diploma van licentiaat in de rechten in 1975, en is advocaat van september 1975 tot mei 1993.

1.2.3. Hij slaagt voor het examen van beroepsbekwaamheid in 1993.

1.2.4. Bij koninklijk besluit van 19 mei 1993 wordt hij benoemd tot rechter in de rechtbank van koophandel te Hasselt.

1.2.5. Op 25 april 1997 geeft het adviescomité over verzoeker advies waarvan het besluit luidt als volgt :

"Het lijdt geen twijfel dat deze uitstekende kandidaat de vereiste beroepsbekwaamheden bezit om het ambt van Vrederechter waar te nemen.

De eminente juridische kwaliteiten van deze kandidaat zijn van zulke aard dat mogelijkerwijze zijn inzicht in de billijkheid wel eens moet wijken voor een stram juridisme. Maar ook hier kan de praktijk het tij keren".

1.2.6. Op 2 mei 1997 vraagt verzoeker om gehoord te worden door het adviescomité.

Hij formuleert zijn opmerkingen over het besluit van het op 25 april 1997 gegeven advies als volgt :

"Een vonnis dat door de rechtbank van koophandel wordt gewezen is het resultaat van een beraadslaging waarbij de inbreng van de consulaire rechters reëel is. De rechters in handelszaken beschikken niet of slechts in beperkte mate over een juridische vorming.

Zij benaderen de hen voorgelegde problematiek dan ook niet vanuit een juridische invalshoek. Zij beoordelen de gerezen geschillen aan de hand van hun ervaring uit de praktijk waarbij de billijkheid en de redelijkheid een niet te onderschatten rol spelen. Zulks houdt dan ook in dat bij het nemen van beslissingen de billijkheid niet uit het oog wordt verloren en daadwerkelijk wordt toegepast daar waar mogelijk (hierbij weze opgemerkt dat bepaalde materies behorend tot de bevoegdheid van de vrederechter - ik denk hierbij bijvoorbeeld aan voorlopige maatregelen die dienen getroffen te worden naar aanleiding van echtelijke moeilijkheden of geschillen met betrekking tot goed nabuurschap - meer in aanmerking komen om aan de billijkheid te worden getoetst dan materies die aan het oordeel van de rechtbank van koophandel worden onderworpen) wat blijkt uit tal van vonnissen, gewezen door de door mij voorgezeten kamers, waarbij de uitoefening van de rechten van een partij worden afgezwakt op basis van bijvoorbeeld rechtsmisbruik of goede trouw (wat in feite varianten van billijkheid zijn)".

1.2.7. Na verzoeker gehoord te hebben beslist het adviescomité op 4 juni 1997 het besluit van het advies te formuleren als volgt :

"Het lijdt geen twijfel dat deze uitstekende kandidaat de vereiste beroepsbekwaamheden bezit om het ambt van toegevoegd vrederechter waar te nemen".

1.3.1. Bij koninklijk besluit van 18 september 1997 wordt Ludo DECKERS benoemd tot toegevoegd vrederechter voor de kantons behorende tot het gerechtelijk arrondissement Hasselt.

1.3.2. Het besluit steunt met verwijzing naar de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en naar het advies van het adviescomité op volgende considerans :

"dat de heer DECKERS Ludo, advocaat, bij koninklijk besluit van 1 december 1989 benoemd werd tot het ambt van plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het eerste kanton Hasselt; dat hij de wettelijke benoemingsvoorwaarden vervult; dat betrokkene een leeropdracht vervult bij het Provinciaal Hoger Handelsinstituut; dat hij door het adviescomité omschreven wordt als een uitstekend kandidaat die

uitermate geschikt is om het ambt van toegevoegd vrederechter te vervullen".

1.4.1. Op 24 oktober 1996 werd een wetsvoorstel ingediend in de Kamer van Volksvertegenwoordigers (Gedr. St. nr. 730/1, 96-97), dat na amendering goedgekeurd wordt door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 februari 1997; het werd geamendeerd door de Senaat en er goedgekeurd op 15 mei 1997; na verzending op 19 mei 1997 werd het door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd op 20 juni 1997; de wet werd door de Koning ondertekend op 9 juli 1997. De wet werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 1 januari 1998.

1.4.2. Luidens artikel 2 van de wet wordt artikel 259bis van het Gerechtelijk Wetboek aangevuld met een § 6 die luidt als volgt :

"§ 6. De geslaagden voor het examen inzake beroepsbekwaamheid behouden het voordeel van hun uitslag gedurende zeven jaar te rekenen van de datum van het proces-verbaal van het examen".

1.4.3. Artikel 21, § 1, tweede lid, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten wordt als volgt gewijzigd door artikel 3 van de wet van 9 juli 1997 :

"Bij de voordracht tot de benoeming in de ambten bedoeld in de artikelen 187, 188 (m.b.t. de vrederechters, politierechters en bijgevoegde rechters), 190 tot 194, 207, § 2, 208 en 209 van het Gerechtelijk Wetboek houdt de minister van Justitie, wat betreft de voornoemde plaatsvervangende rechters, enkel rekening met degenen over wie het adviescomité een unaniem gunstig advies heeft verleend.

Indien er voor een benoeming, benevens een van de voornoemde plaatsvervangende rechters, ook een geslaagde voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, een persoon die de vereiste gerechtelijke stage beëindigd heeft of een magistraat zich kandidaat stellen, mag de minister geen rekening houden met de kandidatuur van de plaatsvervangend rechter indien

voor minstens één van de andere kandidaten een unaniem gunstig advies is verleend".

1.4.4. Ten slotte worden bij artikel 4 overgangsmaatregelen vastgesteld met betrekking tot de termijn bedoeld in artikel 259bis, § 6, van het Gerechtelijk Wetboek.

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1.1. Overwegende dat verzoeker in zijn tweede middel de schending van de beginselen inzake behoorlijk bestuur aanvoert; dat hij daaromtrent betoogt dat het federaal parlement op 20 juni 1997 een wet heeft goedgekeurd die ertoe strekt alleen nog kandidaten te benoemen die geslaagd zijn voor het bekwaamheidsexamen, of om minstens geen kandidaten te benoemen die plaatsvervangend rechter zijn wanneer deze in concurrentie komen met kandidaten die het examen inzake beroepsbekwaamheid hebben afgelegd, dat die wet nog niet gepubliceerd is in het Belgisch Staatsblad, dat weliswaar de kandidaat moet voldoen aan de benoemingsvoorwaarden gesteld op het ogenblik van de benoeming, dat de Raad van State niettemin als een schending van de beginselen van behoorlijk bestuur heeft beschouwd, de benoeming die gebeurt zeer kort vóór de inwerkingtreding van nieuwe bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, volgens welke de benoemde niet meer aan de benoemingsvoorwaarden voldeed (cf. arrest BOSSUYT, nr. 46.512, van 14 maart 1994);

2.1.2. Overwegende dat het tweede middel in het schorsingsarrest nr. 71.761 van 12 februari 1998 ernstig bevonden werd op grond van volgende overwegingen :

"2.2.4. Overwegende dat de nieuwe wettelijke regeling de benoeming van de tussenkomende partij onmogelijk zou maken omdat verzoeker, als geslaagd voor het examen inzake beroepsbekwaamheid en met een

unaniem gunstig advies, voorrang moest worden verleend;

2.2.5. Overwegende dat die nieuwe wettelijke regeling vaststond sedert de ondertekening van de wet door de Koning op 9 juli 1997, doch nog niet werd toegepast bij ontstentenis van bekendmaking van de wet in het Belgisch Staatsblad daar die pas gebeurde op 1 januari 1998; dat deze laatste bekendmaking gebeurt op initiatief van de verwerende partij, zodat zij wel degelijk op de hoogte was van de draagwijdte van de komende wettelijke regeling en van de gevolgen ervan voor de lopende benoemingsprocedures;

2.2.6. Overwegende dat de nieuwe wettelijke regeling wel voorziet in bepaalde overgangsbepalingen met betrekking tot de toepassing van artikel 259bis Gerechtelijk Wetboek voor de geldingsduur van het examen inzake beroepsbekwaamheid; dat echter geen overgangsregeling werd opgenomen met betrekking tot de lopende benoemingsprocedures, zodat de nieuwe wet in de regel van toepassing moet zijn op die lopende benoemingsprocedures;

2.2.7. Overwegende dat de verwerende partij niet eigenmachtig vermag te beslissen over de bekendmaking van een door de wetgevende kamers goedgekeurde en door de Koning ondertekende wet; dat de bekendmaking behoudens indien daarvoor een redelijke verantwoording bestaat, moet gebeuren binnen een redelijke termijn en niet gewild en bewust mag worden uitgesteld; dat dit uitstel er immers op neer zou komen dat eenzijdig een overgangsregeling ingesteld wordt, die niet door de wetgever gewild werd en hem desgevallend had kunnen worden gevraagd;

2.2.8. Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat het middel, waarin gesteld wordt dat de benoeming van de tussenkomen partij in strijd is met de nieuwe wettelijke regeling, waarvan de bekendmaking uitgesteld werd, de regels van behoorlijk bestuur schendt, ernstig is";

2.1.3. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord die motivering van het schorsingsarrest betwist in een betoog van vier punten, die nader ontwikkeld worden :

- 1° dat de wet van 9 juli 1997 niet van toepassing was op de bestreden benoeming;
- 2° dat de Raad onbevoegd is ten aanzien van de beslissing tot publicatie van een wet;
- 3° dat de bestreden benoeming op correcte wijze is verlopen;

4° dat de wet van 9 juli 1997 de benoeming van plaatsvervangende vrederechters niet uitsluit;

2.1.3.1. Overwegende dat volgens de verwerende partij de wet van 9 juli 1997 niet van toepassing was op de bestreden benoeming, dat die wet wel werd afgekondigd op 9 juli 1997, aan de gerechtelijke autoriteiten medegedeeld op 6 augustus 1997 en bekendgemaakt op 1 januari 1998, zodat de wet in werking is getreden op 11 januari 1998, overeenkomstig artikel 4 van de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en in werking treden van wetten en verordeningen, terwijl de bestreden benoeming dateert van 18 september 1997 derhalve ongeveer vier maanden vóór de bekendmaking en de inwerkingtreding van de nieuwe wet, waaruit volgt dat de nieuwe wet *ratione temporis* niet van toepassing is op de bestreden benoeming; dat de verwerende partij in dit verband verwijst naar de zienswijze van Professor A. VANDER STICHELE : "De overheid zal de bestaande wetgeving moeten toepassen zolang geen gewijzigde wettekst werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad niettegenstaande zij reeds kennis heeft van die wijziging. (...) De ingezetene kan niet eisen dat hem het voordeel van een niet-gepubliceerde wet of verordening zou verleend worden". (VANDER STICHELE, A., "Afkondiging en inwerkingtreding van wetten", R.W., 1961-62, (2359), 2356-2366);

2.1.3.2. Overwegende dat de verwerende partij vervolgens stelt dat de Raad van State onbevoegd is ten aanzien van de beslissing tot bekendmaking van een wet; dat zij ervan uitgaat dat de Koning in beginsel aan geen termijn is gebonden om een wet bekend te maken omdat voorzover er hier al sprake kan zijn van een laattijdige bekendmaking zulks enkel de politieke verantwoordelijkheid van de regering ten overstaan van het parlement tot gevolg heeft, dat hierover unanimitéit in rechtsleer

en rechtspraak bestaat, dat zij in dit verband verwijst naar het arrest van het Hof van Cassatie van 31 oktober 1921 (Pas., 1922, I, 41), meer bepaald naar de volgende vertaalde overweging : "dat tevergeefs zou worden aangevoerd dat het betwiste besluit niet gepubliceerd werd binnen de maand na datum; dat artikel 5 van de wet van 18 april 1898 die deze termijn bepaalt, niet de nietigheid voorschrijft van elke wet die of van elk koninklijk besluit dat meer dan één maand na datum zou worden gepubliceerd; dat de niet-naleving van deze termijn enkel aanleiding kan geven tot de ministeriële verantwoordelijkheid", naar de zienswijze van P. WIGNY (Droit constitutionnel, Brussel, BRUYLANT, II, 1952, nr. 482) : "Wat betreft de publicatie, moet gewezen worden op een zekere appreciatiebevoegdheid van de uitvoerende macht. Als de wetgever geen termijn heeft bepaald, kan de minister de inwerkingtreding van de wet vertragen door de publicatie uit te stellen" en naar andere auteurs die, steeds volgens de verwerende partij, aanvaarden dat de (vaak impliciete) beslissing inzake de bekendmaking van wetteksten onder de appreciatiebevoegdheid valt van de uitvoerende macht, tenzij de wetgever zelf een uitdrukkelijke bepaling inzake de inwerkingtreding in de wet opneemt en dat dergelijke beslissingen enkel onderworpen zijn aan een politieke controle, uitgeoefend door het parlement, zodat zij als "regeringsdaden" dienvolgens ontsnappen aan het wettigheidstoezicht van Uw Raad (R.v.St., nr. 22.690, 26 november 1982, SCHILTZ; R.v.St., nr. 25.797, 4 november 1985, Vlaamse Gemeenschap; Zie ook : Cass., 14 januari 1976, Pas., 1976, I, 538, en de conclusies van F. DUMON, R.W., 1975-76, 1745 ev); dat de verwerende partij ook nog doet gelden dat zij reeds in september 1997 en in januari 1998 in de Kamer heeft geantwoord op vragen aangaande de problematiek van de benoemingen en de bekendmaking van de nieuwe wet en zij haar politieke verantwoordelijkheid heeft opgenomen, dat er geen uitdrukkelijke bepalingen inzake de inwerkingtreding

vastgesteld waren zodat de appreciatiebevoegdheid van de uitvoerende macht dus onaangetast bleef en zij het noodzakelijk achtte om kort na de afkondiging van de nieuwe wet de betrokken adviesinstanties op de hoogte te brengen van de nieuwe wet en van de nieuwe werkwijze die deze laatsten ingevolge deze wet moesten toepassen; dat de wet zelf volgens de verwerende partij werd medege-deeld aan de gerechtelijke autoriteiten; dat zij in dit verband stelt : "Op datum van 6 augustus 1997 werden de voorzitters van de verschillende adviescomités uitgenodigd om, in de toekomst voor alle kandidaten tot een ambt bedoeld in de artikelen 187, 188, 190 tot 194 van het Gerechtelijk Wetboek te handelen volgens de wet van 9 juli 1997 tot wijziging van de artikelen 259bis van het Gerechtelijk Wetboek en 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten"; dat zij erop wijst dat de minister van oordeel was dat het herbeginnen van deze procedures, gelet op de gerechtelijke achterstand, een onaanvaardbaar tijdverlies met zich zou brengen en in strijd zou zijn met het gelijkheids- en het rechtszekerheidsbeginsel; dat zij in dat verband stelt : "Er wordt dus geen regeling uitgewerkt voor de benoemingsdossiers die lopend zijn op het ogenblik dat de nieuwe wet werd goedgekeurd. Ofwel gaat men ervan uit dat de nieuwe wet meteen van toepassing is, maar dit houdt dan ook in dat aan de verstrekte adviezen een betekenis wordt gegeven die de adviesverleners er niet konden aan geven. Ofwel gaat men ervan uit dat oude dossiers, omwille van de rechtszekerheid, volgens de oude wet moeten worden behandeld. Na raadpleging van mijn administratie opteerde ik voor de tweede keuze. Daarvoor pleit niet alleen de rechtszekerheid maar ook de opportuniteit om de vacante plaatsen zo snel mogelijk in te vullen en niet in het minst ook het gelijkheidsbeginsel. Bij een wijziging van de wetgeving tijdens de lopende procedure zouden de plaatsvervangende rechters

zich terecht gediscrimineerd voelen. Zij zouden immers door de minister worden beoordeeld op basis van conclusies van adviescomités die op het ogenblik van de adviesverlening nog niet konden zijn aangepast aan de nieuwe wet omdat specifieke voorwaarden worden opgelegd. Men kan de spelregels niet wijzigen tijdens het spel"; dat de verwerende partij ten slotte haar zienswijze te dezen samenvat als volgt : "Uw Raad is onbevoegd om te oordelen over de beslissing van de uitvoerende macht tot publicatie van de nieuwe wet in het Belgisch Staatsblad op 1 januari 1998. Deze beslissing maakt overigens niet het voorwerp uit van de onderhavige schorsingsprocedure. Uw Raad kan daarenboven zulk toezicht -waartoe Hij niet rechtstreeks bevoegd is- ook niet onrechtstreeks uitoefenen via het wettigheidstoezicht op de besluiten die worden genomen onder het stelsel van de geldende wet. Bijgevolg mag Uw Raad zijn appreciatie van de beslissing tot publicatie van de wet niet betrekken bij de wettigheidstoetsing van de bestreden benoeming. Indien Uw Raad toch van oordeel zou zijn dat Hij bevoegd is om te oordelen over de beslissing van de uitvoerende macht tot publicatie van de nieuwe wet in het Belgisch Staatsblad op 1 januari 1998, beperkt het wettigheidstoezicht zich in ieder geval slechts tot een uiterst marginale toetsing. Het politiek karakter van dergelijke beslissing vereist immers het grootste voorbehoud van de rechter (DE MEYER, J., noot onder R.v.St., nr. 22.690, 26 november 1982, R.W., 1982-83, (1924) 1925; SUETENS, L.P., noot onder R.v.St., nr. 25.797, 4 november 1985, R.W., 1986-87, (1092) 1093)";

2.1.3.3. Overwegende dat de verwerende partij voorts stelt dat de bestreden benoeming op correcte wijze is verlopen : er is in de onderhavige zaak volgens haar geen sprake van een schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, verzoeker brengt geen enkel concreet gegeven aan ter staving van deze bewering en daarenboven kunnen noch uit de bestreden beslissing, noch uit het

administratief dossier elementen worden afgeleid die wijzen op enige "subjectieve of politieke beïnvloeding" bij de bestreden benoeming, de benoemingsprocedure heeft een normaal verloop gekend en er is geen sprake van een abnormale versnelling of van enige ongeoorloofde tussenkomst, er werd een vacature uitgeschreven in het Belgisch Staatsblad op 31 december 1996, hetzij meer dan één jaar voor de publicatie van de wet van 9 juli 1997, en deze procedure werd bijgevolg aangevat onder de toen geldende wettelijke bepalingen, het adviescomité heeft advies uitgebracht op 25 april 1997, het adviescomité kon uiteraard geen rekening houden met de wet van 9 juli 1997, gezien deze nog niet in werking was getreden - de eindstemming in de Kamer van Volksvertegenwoordigers had plaats op 20 juni 1997 -, het adviescomité heeft vervolgens de adviezen ter kennis gebracht van de betrokkenen, de wettelijke termijn van tien dagen werd hen toegekend teneinde opmerkingen te maken, verzoeker heeft daarvan gebruik gemaakt en werd gehoord door het adviescomité, de bestreden beslissing werd uiteindelijk vijf maanden na het advies van het adviescomité genomen, de benoemde kandidaat voldoet aan de wettelijke benoemingsvoorwaarden, zijn benoeming is gesteund op objectieve criteria, te weten zijn ervaring als plaatsvervangend vrederechter, zijn leeropdracht en het gunstige advies van het adviescomité, waarin hij omschreven wordt als een "uitstekend kandidaat die uitermate geschikt is om het ambt van toegevoegd vrederechter te vervullen";

2.1.3.4. Overwegende dat de verwerende partij ten slotte onderlijnt dat de wet van 9 juli 1997 de benoeming van plaatsvervangende vrederechters niet uitsluit, dat de wet er niet toe strekt de plaatsvervangende magistraten uit te sluiten van alle benoemingen in de magistratuur, er zal met hun kandidatuur slechts rekening worden gehouden indien zij een unaniem gunstig advies hebben gekregen, bovendien mag de minister geen rekening houden met de kandidatuur van een plaatsvervan-

gend rechter indien voor minstens één van de andere kandidaten, te weten een geslaagde voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, een persoon die de vereiste gerechtelijke stage beëindigd heeft of een magistraat, een unaniem gunstig advies is verleend (artikel 3 van de wet), dat na de inwerkingtreding van de wet de plaatsvervangende rechters een beperkte toegang hebben tot de ambten van magistraat, dat de nieuwe wet echter niet beoogt, zoals verzoeker ten onrechte voorhoudt, de plaatsvervangende rechters uit te sluiten van de benoemingen tot magistraat, dat zij meer bepaald de aandacht vestigt op het gegeven dat de adviesverlenende overheden bij het verlenen van hun advies geen rekening hebben gehouden met de nieuwe wet, die op dat ogenblik nog niet was bekendgemaakt noch in werking getreden, dat de stemmingen in het adviescomité mogelijkerwijze anders zouden geweest zijn indien de leden van het adviescomité wisten dat een bepaald advies voor sommige kandidaten rechtsgevolgen zou sorteren voor andere kandidaten, die zij ook "gunstig" adviseerden, dat het advies dat het adviescomité op 25 april 1997 uitbracht over verzoeker onder het wettelijk stelsel van vóór de inwerkingtreding van de wet van 9 juli 1997, dus niet noodzakelijk de betekenis heeft die hieraan zou worden gegeven op basis van de wet van 9 juli 1997, namelijk de onmogelijkheid om de tussenkomende partij te benoemen in geval van unaniem gunstig advies over verzoeker, dat de verwerende partij uit dit alles afleidt dat de redenering van verzoeker luidens welke de tussenkomende partij niet meer zou kunnen worden benoemd na de inwerkingtreding van de nieuwe wet, dan ook ongegrond is;

2.1.3.5. Overwegende dat de tussenkomende partij van haar kant met betrekking tot het tweede middel samenvat stelt dat het door verzoeker aangehaalde arrest BOSSUYT volkomen vreemd is aan deze zaak, dat niet behoorlijk bekendgemaakte regelgeving niet verbindend is, dat de Raad van State geen legaliteitstoezicht op de

"beslissing" tot bekendmaking van een wet kan uitoefenen, en dat de "beslissing" tot bekendmaking na afloop van de lopende procedures voor benoeming tot magistraten berust op rechtens aanvaardbare en deugdelijke motieven; dat de tussenkomen de partij van oordeel is dat artikel 3 van de wet van 9 juli 1997 het gelijkheidsbeginsel schendt en dus "geen toetssteen (kan) vormen voor de beoordeling van kandidaten voor een magistratenambt, en in elk geval geen grond (kan) opleveren voor een bevoordeling van een geslaagde voor het examen inzake beroepsbekwaamheid"; dat de tussenkomen de partij in verband met dit laatste standpunt vraagt een prejudiciële vraag te stellen aan het Arbitragehof die luidt als volgt :

"Schendt artikel 3 van de wet van 9 juli 1997 tot wijziging van de artikelen 259bis van het Gerechtelijk Wetboek en 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre daarin geen onderscheid wordt gemaakt binnen de plaatsvervangende rechters benoemd vóór de inwerkingtreding van de wet van 18 juli 1991, en de plaatsvervangende rechters die nadien zijn benoemd?";

2.1.4.1. Overwegende dat de nieuwe wettelijke regeling terzake de benoeming bij voorrang van kandidaten geslaagd voor het examen inzake beroepsbekwaamheid vaststond sedert de ondertekening van de wet door de Koning op 9 juli 1997, doch dat ze nog niet kon worden toegepast bij ontstentenis van bekendmaking van de wet in het Belgisch Staatsblad, welke pas gebeurde op 1 januari 1998; dat tot die bekendmaking uiteindelijk werd overgegaan op initiatief van de verwerende partij, zodat deze wel degelijk op de hoogte was van de draagwijdte van de komende wettelijke regeling en van de gevolgen ervan voor de lopende benoemingsprocedures;

2.1.4.2. Overwegende dat de nieuwe wettelijke regeling voorziet in bepaalde overgangsbepalingen met

betrekking tot de toepassing van artikel 259bis van het Gerechtelijk Wetboek voor de geldingsduur van het examen inzake beroepsbekwaamheid, maar dat geen overgangsbepaling werd uitgewerkt met betrekking tot de lopende benoemingsprocedures - zoals deze waarin verzoeker en de tussenkomende partij zijn betrokken - zodat de nieuwe wet in de regel van toepassing moest zijn op die lopende procedures;

2.1.4.3. Overwegende dat de verwerende partij niet eigenmachtig vermag te beslissen over de bekendmaking van een door de wetgevende kamers goedgekeurde en door de Koning ondertekende wet; dat de bekendmaking, behoudens indien voor uitstel ervan een redelijke verantwoording bestaat, moet gebeuren binnen een redelijke termijn en niet gewild en bewust mag worden uitgesteld; dat dergelijk uitstel er immers op neerkomt dat eenzijdig door de uitvoerende macht alleen een overgangsregeling ingesteld wordt, die niet door de wetgever gewild werd en die hem desgevallend had kunnen worden gevraagd;

2.1.4.4. Overwegende dat de verzoekende partij verwijst naar bepaalde rechtsleer, die overwegend dateert van voor de erkenning van de beginselen van behoorlijk bestuur in de interne rechtsorde; dat het enkel onderwerpen van de bekendmakingsmodaliteiten aan de politieke verantwoordelijkheid van de verwerende partij zoals deze poneert, niet kan worden aanvaard, omdat aldus elk jurisdictioneel toezicht wordt uitgesloten; dat die uitsluiting te dezen tot resultaat heeft dat de legitieme verwachtingen van verzoeker, die geslaagd is voor het examen van beroepsbekwaamheid, door het eenzijdig gewilde, niet nader verantwoord uitstel van bekendmaking van de betrokken wettelijke regeling worden tenietgedaan; dat de nieuwe wettelijke regeling vanaf haar bestaan de rechtstoestand van de kandidaten daadwerkelijk en rechtstreeks grondig wijzigt zowel die van verzoeker als die van de tussenkomende partij; dat

het gegeven dat aangevoerd wordt door de verwerende partij als zouden de lopende procedures moeten worden afgewerkt, niet overtuigend is, eensdeels, omdat de wetgever geen afwijkende regeling terzake heeft vastgesteld en - verwerende partij die ook niet voorgesteld heeft -, anderdeels, omdat de nieuwe regeling een betere en strengere benoemingsregeling wilde tot stand brengen, die door de ingevoerde voorrangregeling ook nog van een meer eenvoudige toepassing is;

2.1.4.5. Overwegende dat de arresten die de verwerende partij aanhaalt, handelen over de vernietigbaarheid van de verdeling der bevoegdheden in de Vlaamse Executieve (arrest SCHILTZ, nr. 22.690, van 26 november 1982) of over de vernietigbaarheid van de afkondiging van een decreet (arrest Vlaamse Gemeenschap, nr. 25.797, van 4 november 1985); dat het in casu niet gaat over de vernietigbaarheid van de bekendmaking van een wet in het Belgisch Staatsblad, wel over de nietigverklaring van een benoeming die geschiedt vóór de bekendmaking van een nieuwe wettelijke regeling, bekendmaking waarover beslist wordt door de overheid die ook de benoeming verricht; dat het bepalen van de datum waarop de nieuwe wet van 9 juli 1997 wordt bekendgemaakt geen akte is die alleen de verhouding tussen de regering en het parlement aangaat, maar dat die wet de voorwaarden tot benoeming regelt zodat de datum waarop zij wordt gepubliceerd de rechtstoestand van de kandidaten daadwerkelijk en rechtstreeks beïnvloedt; dat het om die redenen te dezen niet gaat om een regeringsdaad die aan het wettelijkheidstoezicht van de Raad van State onttrokken is;

2.1.4.6. Overwegende dat uit het administratief dossier en meer bepaald uit een nota van 6 augustus 1997 aan de procureurs-generaal, waarbij hun wordt gemeld dat voortaan de adviezen moeten vermelden of zij bij unanimitéit werden uitgebracht, moet worden besloten dat vooreerst de bedoeling voorlag de nieuwe wet van 9 juli

1997 bekend te maken in het Belgisch Staatsblad van 31 juli 1997, welke vermelding in de nota zelf geschrapt werd; dat vervolgens diezelfde nota aankondigt dat "deze wet zeer binnenkort in het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt"; dat deze bekendmaking uiteindelijk pas op 1 januari 1998 is gebeurd, na de bestreden benoeming; dat het aldus duidelijk is dat de bekendmaking van de wet van 9 juli 1997 bewust werd verschoven;

2.1.4.7. Overwegende dat de bestreden benoeming gebeurde bij koninklijk besluit van 18 september 1997 en bekendgemaakt werd bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad van 30 september 1997, terwijl de wet van 9 juli 1997, die dan de bestreden benoeming onmogelijk zou hebben gemaakt, bekendgemaakt werd in het Belgisch Staatsblad van 1 januari 1998;

2.1.4.8. Overwegende dat de enige verantwoording die de verwerende partij van deze handelwijze geeft is dat "het herbeginnen van deze procedures, gelet op de gerechtelijke achterstand, een onaanvaardbaar tijdverlies met zich zou brengen en in strijd zou zijn met het gelijkheids- en het rechtszekerheidsbeginsel"; dat deze redengeving geen steun vindt in de feiten; dat zoals reeds aangestipt de procureurs-generaal reeds op 6 augustus 1997 erover ingelicht werden dat bij de eindbeoordeling van de kandidaten diende vermeld te worden of het advies bij unanimiteit werd uitgebracht; dat gelet op de wil van de wetgever, zoals deze tot uiting komt in de wet van 9 juli 1997 en in de bespreking die eraan is voorafgegaan (zie onder meer de verantwoording van het amendement dat geleid heeft tot artikel 21, § 1, tweede lid, Gedr. St. Senaat, 1996-97, nr. 1-544/3, blz. 12), de ratio legis zonder twijfel was maximale kansen te bieden aan kandidaten die slaagden voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, en dat noch de gerechtelijke achterstand, noch het gelijkheids- of rechtszekerheidsbeginsel eronder kunnen lijden, indien de

verwerende partij over de lopende benoemingsprocedure aan het adviescomité zou hebben gevraagd te willen bevestigen of het advies over de kandidaten unaniem is uitgebracht of niet; dat wijl de bestreden benoeming gebeurde bij koninklijk besluit van 18 september 1997 het argument van de gerechtelijke achterstand bezwaarlijk kan standhouden;

2.1.4.9. Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat het aangevoerde middel gegrond is;

2.1.4.10. Overwegende dat hiervoor meteen geantwoord werd op de standpunten van de tussenkomende partij; dat de tussenkomende partij met betrekking tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof de schending van het gelijkheidsbeginsel aanvoert tussen twee groepen van plaatsvervangende rechters terwijl het in de onderhavige zaak gaat over de verhouding tussen een plaatsvervangend rechter en een kandidaat die geslaagd is voor het examen inzake beroepsbekwaamheid; dat de toepassing van artikel 3 van de wet van 9 juli 1997 enkel aan de orde kan komen, wanneer na de thans gevorderde vernietiging de benoemende overheid de kandidatuur van de gegadigden zal onderzoeken en vergelijken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van Ludo DECKERS in het beroep tot nietigverklaring wordt ingewilligd.

Artikel 2.

Vernietigd wordt het koninklijk besluit van 18 september 1997 waarbij Ludo DECKERS, advocaat, plaatsvervangend rechter in het vredegerecht van het eerste kanton Hasselt, benoemd wordt tot toegevoegd

vrede rechter voor de kantons behorende tot het gerechtelijk arrondissement Hasselt.

Artikel 3.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 4.

De kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, bepaald op veertienduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten van de tussenkomsten, bepaald op tienduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op dertig september 1900 achtennegentig,
door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van
		de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	L. HELLIN,	staatsraad,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

G. BAETEMAN.